



Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Жовтень 2024 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 61
Департамент статистики та звітності



Головне

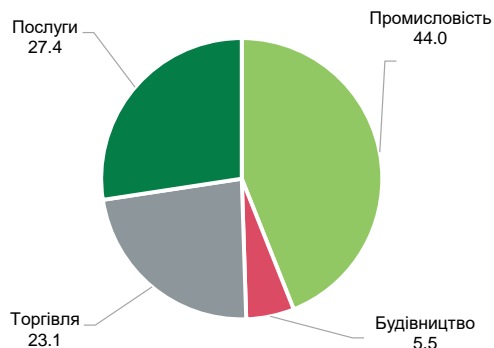
Оцінки бізнесу щодо своєї економічної діяльності в найближчій перспективі поліпшились – **Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у жовтні впритул наблизився до нейтрально рівня і становив 49.4** (у вересні – 48.7).

- Оптимістичні прогнози щодо міжнародного фінансування, пожвавлення споживчого попиту, стабільна ситуація в енергетиці, достатня пропозиція товарів, а також сприятливі погодні умови позитивно впливали на очікування бізнесу. Водночас стримуючими чинниками залишалися посилення обстрілів портової інфраструктури, ризик подальших терактів проти енергетичних об'єктів, зростання витрат бізнесу на енергію, оплату праці, логістику, здорожчання пального через збільшення ставок акцизного збору, дефіцит кваліфікованих кадрів, пришвидшення темпів інфляції.
- Респонденти оптимістично налаштовані щодо обсягу товарообороту, закупівлі товарів для продажу, обсягу виготовленої продукції, будівництва, обсягу закупівлі послуг підрядників, а також обсягу нових замовлень на продукцію (послуги).
- На тлі стійких очікувань щодо високих темпів зростання закупівельних цін, підприємства всіх опитаних ВЕД продовжують прогнозувати здорожчання цін/тарифів на власну продукцію/послуги.
- Ситуація на ринку праці залишається складною. Керівники всіх опитаних секторів очікують скорочення кількості персоналу, при цьому підприємства промисловості та будівництва очікують прискорення темпів скорочення, торгівлі та сфери послуг – навпаки, їх сповільнення.

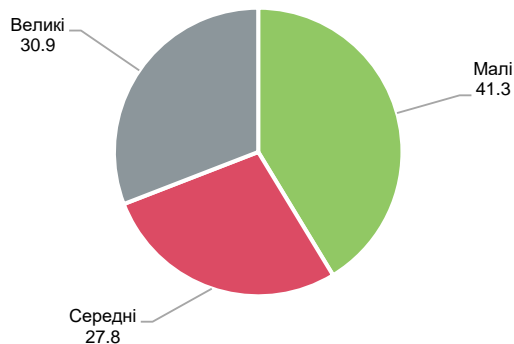
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

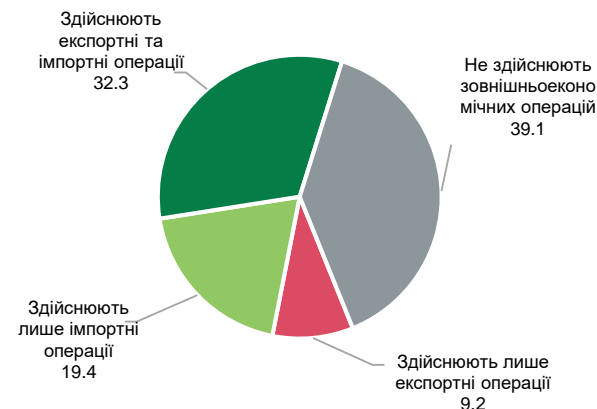
Розподіл респондентів за секторами економіки, %



Розподіл респондентів за розміром підприємств, %



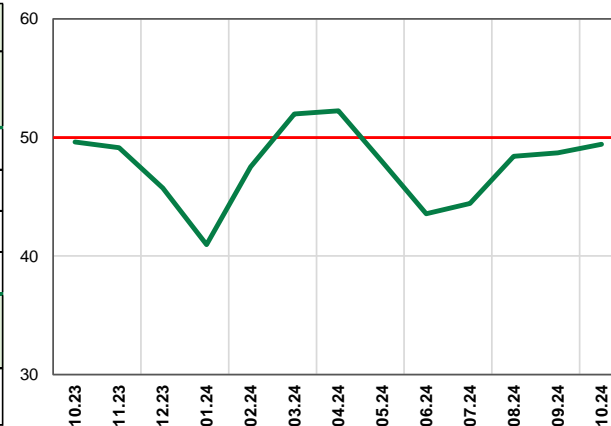
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %



- Час проведення опитування: 03 – 23 жовтня 2024 року
- Опитано всього: 489 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у жовтні порівняно з вереснем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Вересень 2024	Жовтень 2024	Зміна м/м
Промисловість	35.2	50.3	49.8	-0.5
Будівництво	3.2	50.1	49.6	-0.4
Торгівля	25.8	52.1	51.9	-0.2
Послуги	35.8	44.6	47.2	2.7
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		48.7	49.4	0.7

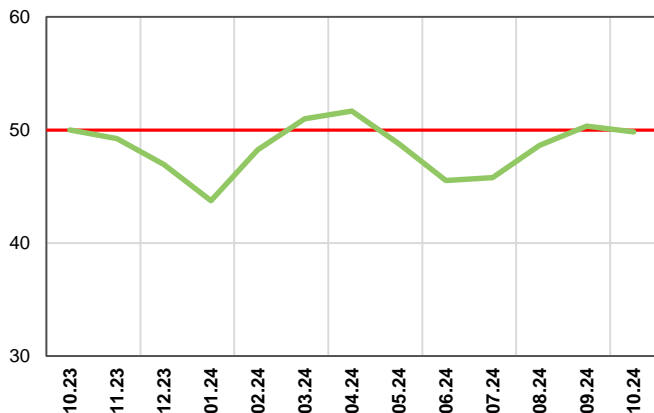
Індекс очікування ділової активності



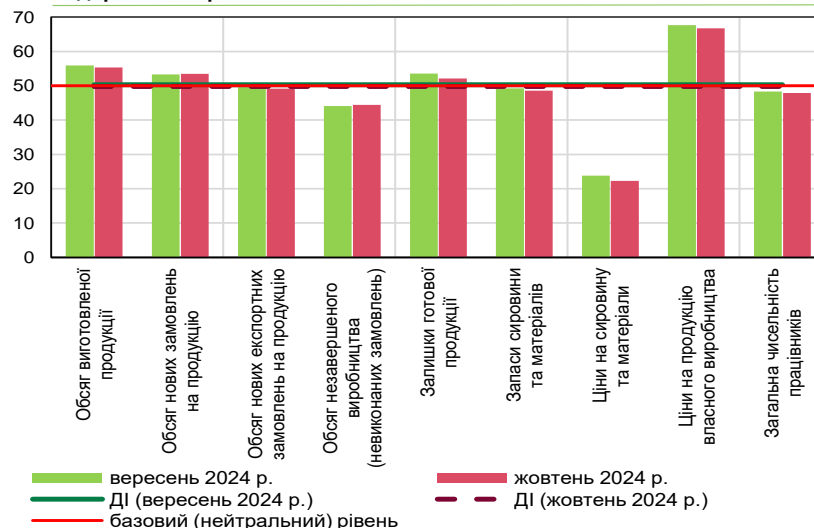
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості



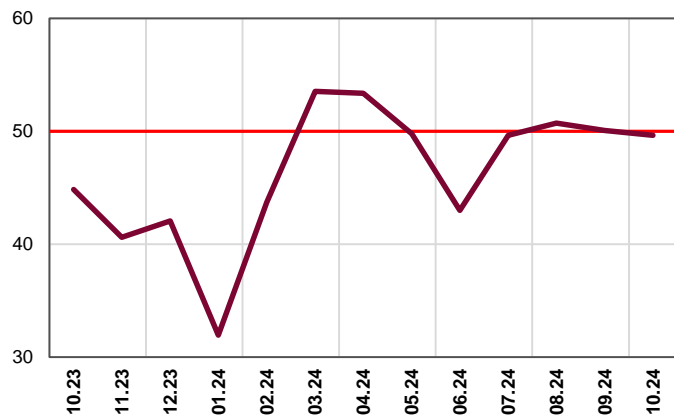
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств промисловості



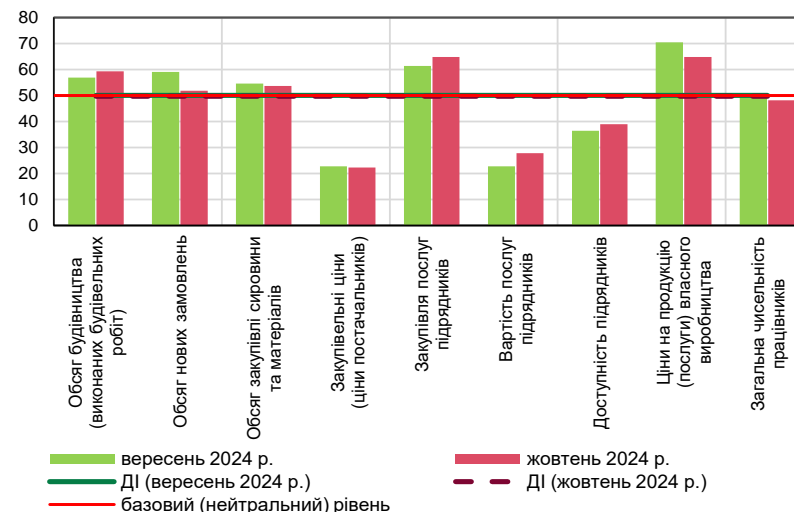
- Підприємства промисловості стримано оцінили поточні результати своєї діяльності, зважаючи на складну безпекову ситуацію та зростання витрат на енергію, оплату праці, логістику: **ДІ сектору у жовтні знизився до 49.8** (у вересні – 50.3).
- Збереглися очікування щодо **збільшення обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію**: ДІ – 55.3 і 53.5 відповідно (у вересні – 55.9 і 53.3 відповідно), а також пом'якшилися стримані оцінки щодо обсягу незавершеного виробництва: ДІ – 44.4 (у вересні – 44.1). Натомість дещо послабилися очікування щодо обсягів нових експортних замовлень на продукцію: ДІ – 49.2 (у вересні – 49.6).
- Респонденти пом'якшили оцінки щодо залишків готової продукції: ДІ – 52.1 (у вересні – 53.5), водночас дещо посилили оцінки щодо зменшення запасів сировини та матеріалів: ДІ – 48.6 (у вересні – 49.3).
- На тлі посилення очікувань щодо зростання цін на сировину та матеріали, підприємства прогнозували дещо нижчі темпи здорожчання продукції власного виробництва: ДІ – 22.3 і 66.7 (у вересні – 23.8 і 67.7).
- Оцінки щодо загальної кількості працівників залишилися негативні: ДІ – 47.9 (у вересні – 48.3).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва



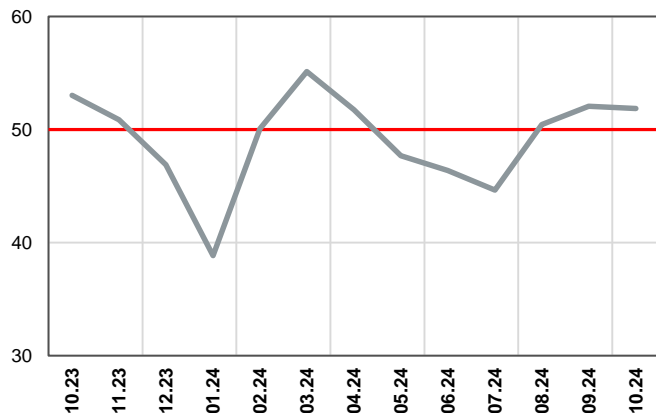
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників економічного стану підприємств будівництва



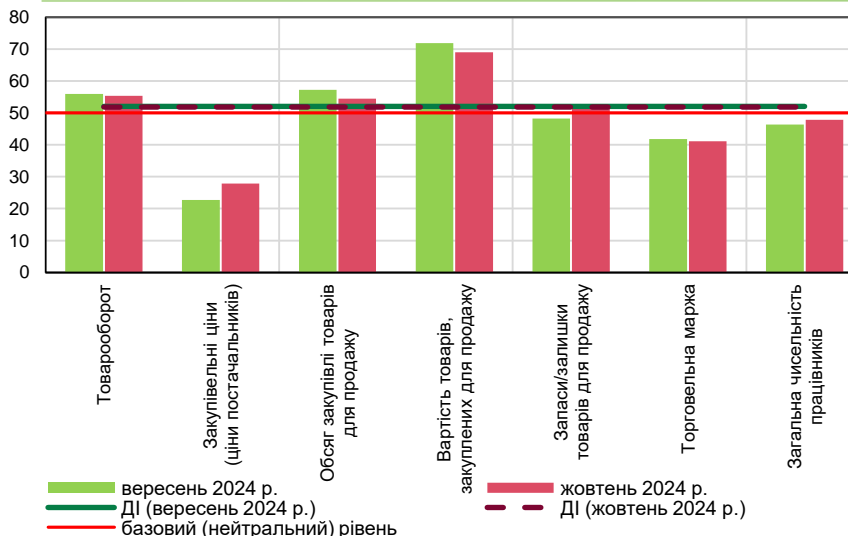
- Сезонне сповільнення темпів будівництва доріг, інфраструктури вплинули на погіршення очікувань підприємств будівництва: ДІ у жовтні становив 49.6 (у вересні – 50.1).
- Респонденти менш впевнено очікували зростання обсягу нових замовлень та обсягу закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 51.9 і 53.7 відповідно (у вересні – 59.1 і 54.5 відповідно). Водночас, очікувалося подальше збільшення обсягу будівництва: ДІ – 59.3 (у вересні – 56.8).
- Будівельники впевненіше прогнозували збільшення обсягу закупівлі послуг підрядників на тлі зниження оцінок щодо зростання їхньої очікуваної вартості: ДІ – 64.8 і 27.8 відповідно (у вересні – 61.4 і 22.7 відповідно). Тривало пом'якшення негативних оцінок щодо доступності підрядників: ДІ – 38.9 (у вересні – 36.4).
- На тлі посилення оцінок щодо темпів зростання закупівельних цін, послабилися оцінки щодо здорожчання продукції (послуг) власного виробництва: ДІ – 22.2 і 64.8 відповідно (у вересні – 22.7 і 70.5 відповідно).
- Після трьох місяців позитивних очікувань прогнозується скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 48.1 (у вересні – 50.0).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі



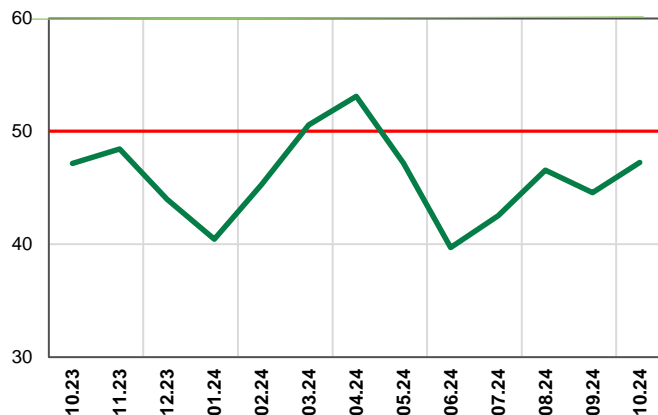
Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств торгівлі



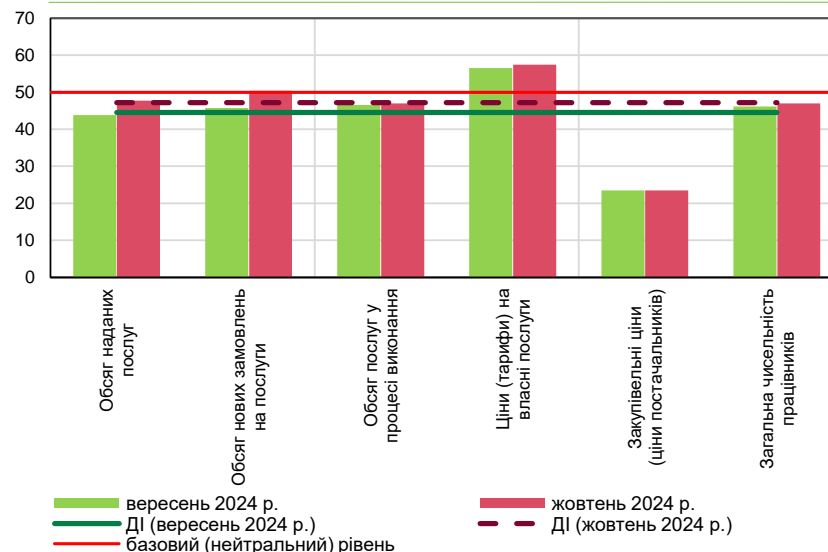
- Підприємства торгівлі дещо знизили, але зберегли найоптимістичніші серед інших секторів оцінки рівня своєї ділової активності завдяки поживленню споживчого попиту, достатній пропозиції товарів та налагодженню логістики. У жовтні ДІ становив 51.9 (у вересні – 52.1).
- Респонденти очікували збільшення обсягу товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу: ДІ – 55.3 і 54.4 відповідно (у вересні – 55.9 і 57.3 відповідно).
- Натомість погіршились оцінки щодо запасів/залишків товарів для продажу: ДІ – 52.7 (у вересні – 48.2).
- На тлі послаблення очікувань щодо зростання закупівельних цін прогнозувалося зниження темпів здорожчання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 27.9 і 69.0 відповідно (у вересні – 22.7 і 71.8 відповідно). При цьому підприємства торгівлі й надалі налаштовані на зниження торговельної маржі: ДІ – 41.2 (у вересні – 41.8).
- Оцінки щодо загальної кількості працівників продовжують пом'якшуватися проте все ще залишаються негативні: ДІ – 47.8 (у вересні – 46.4).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг



Дифузійні індекси (ДІ) очікуваних показників підприємств сфери послуг



- Підприємства сфери послуг підвищили, однак залишили найстриманішими оцінки свого поточного розвитку, зважаючи на посилення обстрілів портової інфраструктури, збільшення витрат та дефіцит кваліфікованих кадрів: ДІ сектору становив 47.2 (у вересні – 44.6).
- Респонденти, вперше за останні півроку, очікували незначне збільшення обсягу нових замовлень на послуги: ДІ – 50.4 (у вересні – 45.8), і водночас менш стримано оцінили обсяг наданих послуг і обсяг послуг у процесі виконання: ДІ – 47.8 і 47.0 відповідно (у вересні – 43.8 і 46.5 відповідно).
- На тлі збереження високих очікувань щодо здорожчання закупівельних ціл підвищилися оцінки щодо зростання цін (тарифів) на власні послуги: ДІ – 23.5 і 57.5 відповідно (у вересні – 23.5 і 56.5 відповідно).
- Керівники підприємств сектору дещо пом'якшили, однак мали найстриманіші серед інших секторів очікування щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 47.0 (у вересні – 46.2).



Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у жовтні 2024 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	28	54	18
Обсяг нових замовлень на продукцію	22	62	15
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	21	57	22
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	11	67	22
Залишки готової продукції	19	58	23
Запаси сировини та матеріалів	23	52	26
Ціни на сировину та матеріали	56	44	0
Ціни на продукцію власного виробництва	36	62	2
Загальна чисельність працівників	7	81	12

Дані опитування підприємств будівництва у жовтні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	33	52	15
Обсяг нових замовлень	26	52	22
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	26	56	19
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	56	44	0
Закупівля послуг підрядників	33	63	4
Вартість послуг підрядників*	44	56	0
Доступність підрядників	15	48	37
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	30	70	0
Загальна чисельність працівників	11	74	15

Дані опитування підприємств торгівлі у жовтні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	33	45	22
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	45	54	1
Обсяг закупівлі товарів для продажу	35	40	26
Вартість товарів, закуплених для продажу	50	39	12
Запаси / залишки товарів для продажу*	22	50	27
Торговельна маржа	9	65	27
Загальна чисельність працівників	6	83	11

Дані опитування підприємств сфери послуг у жовтні 2024 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	20	55	25
Обсяг нових замовлень на послуги	24	53	23
Обсяг послуг у процесі виконання	16	61	22
Ціни (тарифи) на власні послуги	19	76	4
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	55	43	2
Загальна чисельність працівників	8	78	14

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.



Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [X](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)